

EESTI VABARIIGI 90. AASTAPÄEVAL

Viiratsis

Pidulike päevasündmuste ahel sai alguse 23. veebruaril Viiratsi Algkooli-Huvikeskuse saalis, kus päevakohase kõne pidas vallavanem Väino Luik. Järgnes "Estonia" operetitrupilt teatraliseeritud kontsertetendus "Vallutanud meeli operett".

Kavas oli valikuliselt katkendeid, ansambleid, duette ja laule Straussi, Lehari ja Kalmani operetidest ning kuulsatest muusikalidest. Lavastus oli Ülo Matesenilt.

Tänassilmas

Keskpäevaaktus Tänassilma rahvamajas algas hünni ühislaulmisega, mille järel vallavanem Väino Luik tegi põhjaliku ülevaate riigi sünnimise ja taasiseseisvumisest kuni tänapäevani. Järgnesid esinemised, kus astusid üles eakate ajaviiteklubi "Röömsameelsed", naisrahvatantsurühm "Kaheksakand", lastering "Lepatriinud", ansambel "Kontvööras" ja näiteringi liige Jaak Püks.

Piduliku sündmuse päevajuhid olid Ave Moks ja Gertu Õunap. Maitsva peolaau eest hoolitses Jõeoru Villa ja rahvamaja pidulike kaunistuste autor oli Elle Nurme.

Uusnas

Uusna külamajas toimunud kontserdi pakkusid noored muusikud Maarika Reimandi eestvedamisel. Muusikalisest elamusest ja vallavanema sõnavõtust sai osa arvukaim kuulajaskond, kes eales on külamaja üritustest osa võtnud.

PEETER ARRO foto

● Vabariigi aastapäeva puhul esinesid Vana-Võidu lasteaija mudilased.

Teiste hulgas olid Soome Juankoski sõprusvalla esindajad, kes pärast aktust kohalike käsitöömeistrite väljapanekut imetlesid.

Kontserdi järel asuti ühisesse pidulaua, "uudistereporter" ja vallavanem kihutasid aga järgmisse külakeskusesse.

Valmas

Kui Valma jõuti, oli külaline Tarmo Loodus oma põhjalikku ettekannet just lõpetamas. Kohe saigi sõna vallavanem, kes päevakohase kõne lõpul kiitis kohapealset rahvast tehtu eest. Kiidusõnad kuulusid eelkõige infopunkti perenaisele ja külaaktiivile eesotsas Jaan Leetsariga.

Viimane meenutas taasiseseisvumise aega, mil ta ise Toompeal ministriametit

● Esinevad kultuuriakadeemia muusikud Kadri Laubre ja Marju Varblane.
ANNE SCHVEDE foto

pidades aknast Vene tanke kiigates mõtles: "Kas jõuavad enne iseseisvuse välja kuulutada või jahuvad juba/ikka teist päeva vähemtähtsatel teemadel?"

Jõuti. Mistõttu endine tipp-poliitik praegu Valmas maaelu naudib ja nendib: "Kunagi varem pole ma oma elus nii rahul olnud kui siin, Valmas. Siin tahan ma olla, elada ja ka oma elupäevad lõpetada."

Pärast emotsionaalseid sõnavõtte asuti kultuuriakadeemia muusikute Marju Varblase ja Kadri Laubre muusika saatel rikkalikult kaetud pidulaualt hõrgutisi maitsma. Pidupäevamelu kinnistasid seintel väljapandud kohaliku kunstniku Vello Küti taiesed.

(Järg 4. lk.)

● Esineb Tänassilma rahvamaja "Kaheksakand".
MARET LINA foto

VOLIKOGUS 28. veebruaril

Viiratsisse tuleb "Konsumi" kaubanduskeskus

Viiratsi aleviku keskele ehitatavast kaubanduskeskusest andis ülevaate Viljandi Tarbijate Ühistu esindaja Margus Toomla, kes teatas, et ehitusprojekt on kinnitatud ja ehitajale üle antud.

"1. jaanuaril 2009 on hoone valmis — seega kümne kuu pärast," lausus Toomla ja lisas, et tegemist on "Konsumi" kaubaketiga. Suuruselt võrdles ta ehitatavat pinda Suure-Jaani rajatud kauplusega. Sihtgrupiks on teeninduspiirkonna elanik, kes leiab kauplusest värsket toidukaupa, kulinaariartoteid ja igapäevaseid tarbekaupu. Sortimenti täiendatakse pidevalt. Hinnatase on konkurentsivõimeline, mida mahendavad säästukaart ja igakuised sooduspakkumised.

Toomla sõnul on lepingus ruumid peearstikeskusele ja postkontorile. Eraldi tualett pole plaanis, kuid vajalikud ruumid on arstipunktis, mida saab kasutada seal ajal, kui arstipunkt on avatud.

Võeti vastu eelarve

2008. aasta Viiratsi valla eelarve suureks kinnitas volikogu ühehäälselt 57 754 340 krooni.

45 protsenti ehk 26 220 000 krooni laekub eelarvesse maksudest (2008. eelarveaasta maksutulude planeerimisel võeti aluseks 2007. aasta tegelik laekumine). Kaupade ja teenuste müügist laekub 10 protsenti (5 617 510), erinevatest toetustest 30 protsenti (17 400 660), muud tulud moodustavad 1 protsenti (57 754 340) ja vabaks jäägiks jääb 14 protsenti ehk 8 235 170 krooni.

Eelarvet selgitas vallavanem Väino Luik. Kõigil valla ja allasutuste töötajatel on palku tõstetud 15 protsenti. Reservfond on korralik. Laenu makstakse sel aastal tagasi 1,7 miljonit. Mittetulundusühinguid toetatakse sihtfinantseeringutest, kuniks kehtestatakse vastav kord.

Teedele ja tänavatele suurenevad kulutused umbes kaks korda. Kuigi Viiratsi valla teed on rahuldavalt sõidetavad, on vallas kohti, mille korrastamiseks ei napi raha ja igal vallavolikogu istungil annavad saadikud edasi kriitikanooli küladest. Ärgu vallaelanik arvaku, et tema mure on edastamata, kuid nagu abivallavanem Sulev Kannimäe ütles, kulub näiteks kümne kilomeetri katmiseks kümnesentimeetrise kruusakihi 1,5 miljonit krooni. Kestvama katte ehitamiseks kulub aga kümneid ja sadu kordi rohkem raha. Volikogu liikme Kaupo Kase ettepanekule Viiratsi aleviku kõnniteede rajamiseks oleks abivallavanema sõnul ainuke lahendus laenu raha. Vana-Võidu teed plaanitakse korda teha 2009. aastal.

Kuludest suurima osakaalu moodustab haridus — 40 protsenti ehk 22 024 790 krooni, sotsiaalhoolekandeks kulub 17 (9 716 060), kultuuri ja vaba aja

edendamiseks 12 (6 833 760), majandamiseks 11 (6 256 160) ja üldiseks valitsemiseks 16 protsenti (9 064 990). Kulude väiksema osa moodustavad 4 protsendiga elamu- ja kommunaalmajandus, 1,5 keskkonnakaitse ja pool protsenti avaliku korra ja riigikaitsekulud.

Muudetakse palgakorralduse aluseid

Nagu vallavanem Väino Luik ütles, on muudatused vaid palgakorralduse aluste lisades, mis sisaldavad ametikohtade loetelu ja palgaastmestikku. Selle tingis palgade muutmine.

Arvukalt tekkis küsimusi: kas lasteade ametikohad on proportsioonis või kas kahe perenaisega Uusna külamaja vajab veel aedniku-koristaja kohta? Ehk oleks vaja hoopis kultuurialatöötajat või ringijuhit? Kas valla lasteaedu ei saaks kureerida üks autot omav majandusjuhataja, kes saaks tööle vastavat palka? Samuti seati kahtluse alla vallaarsti vajalikkus senisel kujul.

Kuna ka vahetult tööle võetud finantsnõunik pole veel jõudnud kõike analüüsida, leiti eelnõu olevat toores ja suunati järgmisele volikogu istungile. Seniajani peavad alakomisjonid tegema tõhusat tööd ja ametikohtade loetelu üle vaatama.

Kinnitati pedagoogide palgamäärad

Õpetajad saavad palka vastavalt atesteerimisele omistatud ametijärkudele järgnevalt: noorempedagoog 9750 (2007. aastal 7800), pedagoog 10 700 (8260) ja vanempedagoog 12 200 (9440) krooni. Klassi juhatamisel lisandub 1500 krooni varasema 1300 asemel.

125 õpilasega Kalmetu Põhikooli direktori palk on 19 290 ja 85 õpilasega Viiratsi Algkooli direktoril 15 600 krooni.

Vallavalitsuse ja vallavolikogu tasustamine

Vallavanema töötasuks määrati 21 800 krooni, mis on 15 protsenti kõrgem kui möödunud aastal. Vallavalitsuse liikmetele, välja arvatud põhikohaga vallavalitsuse töötajad, makstakse osaletud istungi eest 575 (2007. aastal 500) krooni.

Vallavolikogu esimehe töötasuks määrati 16 445 krooni (15 protsenti kõrgem kui 2007).

Volikogu liikmetele, külvandematele ja kutsutud mittetulundusühingute esimeestele makstakse tasu osaletud istungi eest 575 ja istungivälise töö eest täiendavalt 230 krooni kuus. Komisjoni, fraktsiooni ja külvandemate kogu esimees saab tööloõgu juhtimise ja eestseisuse töö eest 1150 krooni kuus.

Täiendati valla põhimäärust

Tunnistati kehtetuks Viiratsi valla põhimääruse punkt 75.5, mis ütles: "Kui

alevikus või külas ei valita külvandemat, võib vanema nimetada vallavalitsus."

Külvandema valib ikka küla.

Arengukava ootab kaasarääkimisele

Viiratsi valla arengukava aastateks 2008—2013 esialgne projekt on avalikustatud valla koduleheküljel ja ootab avalikku arutelu, milleks saadakse kokku 25. märtsil kell 19 Viiratsi Algkooli saalis.

Oodatud on kõikide vallaelanike märkused, täiendused ja parandusettepanekud. Kohapeal saab anda viimast lihvi ja esitada küsimusi, et kaasa rääkida Viiratsi valla edasises arengus.

Vallavalitsuse info

29. jaanuari vallavalitsuse istungil räägiti Valma infopunkti maa-ala hoonestamisest, Nooruse maa-ala detailplaneeringust, Jõekülas suvilate ehitamisest, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava ümbertegemisest, toidupäeva maksumuselt valla koolides, isikliku sõiduauto kasutamist ametisõitudeks ja õnnitluste avaldamist vallalehes ja autokaupluse toetamisest.

5. veebruaril arutati reklaami paigaldamist, puude mahavõtmist Uusnas, Nooruse maa-ala detailplaneeringut, inventari mahakandmist, KOIT-kava, kaubabussile toetuse maksimist ja prügi-kastide olukorda Viiratsi alevikus. Kuna Vana-Võidu kanalisatsiooni ühendamiseks Viljandi linnaga saadi keskkonnanvesteeringute projektist 11 miljonit krooni toetust, siis sellega on võimalik kõrgtasemel puhastada 75 protsenti valla reoveest.

12. veebruaril olid töös KOIT-kava, valla põhimääruse punkt 35, Järveveere ja Nooruse maa-ala detailplaneering, Valma infopunkt, külvandemate kogu, Viiratsi Veevärgi juhtimine, hooldekodus viibivate inimeste vallapoolne toetamine ja Uusnas puude mahavõtmine.

Esialgselt Vana-Võiduni planeeritud Viljandi—Tartu teega paralleelne kergtee saab kulgema ainult Teemeistrini, kuna järgnevaid kinnistuid läbiva maa omanikud küsisid muinasjutulist hinda. Samasugune probleem seisab tänavavalgustuse ees Viiratsis.

122 meetrit kõrge Viiratsi katlamaja korsten vajab lammutamist, kuid tööde maht ulatub 130—140 tuhande kroonini, ja lammutada saab ainult kiht-kihilt, mitte maha tõmmates (võimatu piirnevate ehitiste tõttu).

H. Gurjevile ehituskulude hüvitamine 100 000 krooni ulatuses seisab eksperdi arvamuse taga.

19. veebruaril tegeldi Järveveere detailplaneeringu, Kalmetu kooli sisekujunduse, eelarve, ametikohtade, palgaastmete ja Vardja küla elanike kirjaga, milles tauniti teede olukorda.

Probleem on endisel vallaelanike registriga. Soovitakse jõuda olukorrani, kui Viiratsi valla registris on tõepoolest ainult need inimesed, kes seal elavad.

Maret Lina

Kevad tuleb

Eesti 90. sünnipäeva-aastal toimub vallas palju üritusi, mis on pühendatud meie riigile. 23. veebruaril peeti pidu mitmes kultuuriasutustes, sel päeval jõudsin osa saada Viiratsi, Uusna, Tánassilma, Valma ja Vana-Võidu rahva koosviibimisest. Need kõik olid hästi korraldatud ja ma tänan kõiki, kes selles oma panuse andsid.

Veebruarikuu volikogu istungil kinnitati valla 2008. aasta eelarve 57 754 340 krooni suuruses summas. Eelarve on võrreldes 2007. aasta eelarvega suurenenud 7 354 920 krooni. Uues eelarves pole planeeritud laenuvõtmist.

Valla eelarve tulude struktuur on järgmine:

Tulu liik	Summa kroonides	Osatähtsus %-des
Maksud	26 220 000	45
Kaupade ja teenuste müük	5 617 510	10
Toetused	17 400 660	30
Muud tulud	281 000	1
Vaba jääk	8 235 170	14
Kokku	57 754 340	100

Kõige suurema osa tuludest moodustavad laekuvad maksud. Nende hulgas on esikohal kindlasti üksikisiku tulumaks, mida on planeeritud tuludest 24 520 000 krooni. Maksu tõusuks on arvestatud 9,7 protsenti. Maamaksu pole eelneva aastaga võrreldes suurendatud.

Kaupade ja teenuste alla laekuvad riigilõivud, haridusasutuste maksud, laekumised teistelt omavalitsustelt teenuste eest, üüri- ja renditulud.

Toetuste all on kirjas laekumised riigilt ja teistelt toetajatelt. Suuremad laekumised on toetusfond 7 094 000, haridustoetused 5 415 720, teede korrashoiu raha 2 098 300 ja toetus Uusna külamaja ehituseks võetud laenu tagasimaksuks 750 000 krooni.

Vaba jääk 8 235 170 krooni on 2007. aasta lõpuks olnud raha jääk, mis suunatakse 2008. aasta eelarvesse.

Valla 2008. aasta eelarve kulude struktuur:

Kululiik	Summa kroonides	Osakaal %-des
Üldised valitsussektori kulud	9 064 990	16
Riigikaitsekulud	6 000	
Avalik kord ja julgeolek	35 000	
Majandus	6 256 160	11
Keskonnakaitse	1 294 480	2
Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud	2 393 160	4
Tervishoiukulud	129 940	
Vaba aeg, kultuur ja religioon	6 833 760	12
Haridus	22 024 790	38
Sotsiaalne kaitse	9 716 060	17
Kokku	57 754 340	100

Otseselt vallavalitsuse ja volikogu kulud on 4 946 190 krooni, see moodus-

tab 8,5 protsenti kogu eelarvest. Laenu planeeritakse tagasi maksta 1 672 200 krooni.

Majanduskuludest on kõige suurem 4 844 160 krooni, mis läheb teede korrashoiuks. Sealhulgas planeeritakse osta traktor ja muud teehooldustehnikat. 570 000 krooni kulub Niidu tänava ja 500 000 Heina tänava korrastamiseks ja ehituseks. Käesoleval aastal valmivad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava, Viiratsi aleviku Sakala tänava ja Viiratsi tehnikula detailplaneering.

Keskonnakaitse moodustavad suurema kulu Niidu tänava kanalisatsiooni ehitus 330 000 ning haljastus ja maastiku kaitse 724 480 krooniga. Elamu- ja kommunaalmajanduses on suurema osakaaluga tänavavalgustuse ehitus 800 000 krooni eest.

Vaba aja ja kultuuriasutuste ja ürituste kulud on 6 833 760 krooni. Haridusele kulutatakse 22 324 790 ja sotsiaalprobleemide lahendamisele 9 716 060 krooni.

Ikka ja endiselt kujunevad kevadel probleemiks hulkuvad koerad ja kassid. Palun kõigil loomade omanikel täita koerte ja kasside pidamise eeskirja. Vald laseb hulkujad viia loomade varjupaika. Kui selgub looma omanik, siis vallavalitsus nõuab temalt sisse looma püüdmise ja pidamise kulud. Need kulud ei ole väikesed.

Tõeline talv jäigi seekord olemata, aga kevad tuleb sellest hoolimata.

Väino Luik,
vallavanem

Sõnumeid

Mälumäng

13. märtsil toimunud mälu mängus oli kohal kolmteist võistkonda. Seekord oli Sirje Pöder koostanud küsimused miljonimängu stiilis.

Mäng kujunes väga tasavägiseks, kus lõpuks lahutasid esikolmikut vaid ühepunktised vahed. Oma kolmanda vooruvõidu võitis seekord võistkond "Vabajalg" koosseisus Mari Lauer, Rannar Raba, Laido Valdvee ja Krista Valdvee. Teise koha saavutas võistkond "Halle" ja kolmandaks platseerus kutsekooli esindus.

Tulemused on üleval aadressil www.viiratsi.ee. Järgmine voor toimub 17. aprillil.

Veiko Jüris

Jutuvestjate päev

18. märtsil toimus Viiratsi lasteaias kõigi jutuvestjate päev, unenäo sümbolina ja mõnuse istumise tarvis oli paljudel kaasas padi. Viljandi Jutuvestjate muinasjutuklubi liikmed olid kutsunud juturingi noori ja vanu, sõna sekka ütlejaid ja vaikkeid kuulajaid, endisi ja uusi huvilisi.

Kevadisest pööripäevast peale algab päikese juhatusel imeline looduse

värvi- ja lõhnatöö siin aina kõrgeneva ja heledama taevakaare all. Sel päeval ei tähistata ainult kevade võitu talve üle, vaid ka põhjamaade muinasjutuarmastajad on 20. märtsil juba aastaid pidanud kõigi jutuvestjate päeva. Üle ilma lepitakse kokku üks teema, mille kohta jutte vestetakse. Selgi aastal tulakse kokku Tartus, Märjamaal, Tallinas, Võrus, Läänemaal, küllap mujalgi, kus on jutuvestmisest lugu pidavaid inimesi ning muinasjutte kuulata armastavat rahvast.

Mari Karilaid,
jutuvestiline

Kaubanduse valdkonnas tegutsevatele ettevõtjatele

Käesoleva aasta 15. jaanuarist peavad kaubanduse valdkonnas tegutsevad ettevõtjad 15. aprilliks kinnitama oma andmete õigsust majandustegevuse registris (MTR).

Vormi ja juhendi leiab <http://mtr.mkm.ee>. Lisainformatsioon tel. 435 0544, e-mail veiko@viiratsi.ee.

Veiko Jüris

Toidutuba ja teatrietendus ühe õhtuga

30. märtsil kell 18 toimub Tánassilma rahvamajas töötuba, kus tutvustatakse

estlaste toite ning kohapeal valmistatakse üks neist.

Kell 19 on samas teatriõhtu. Üles astub rahvamaja näitering "Pupu-Jukud" Oskar Lutsu naljaga "Onu paremad päevad".

Pilet maksab 15 krooni ja tellida saab telefonil 432 7100 või 5332 9889.

Pille Sihver,
rahvamaja juhataja

Pisiperede emmedele

Projekt "Noored emad taas tagasi tööturule" on mõeldud emadele, kes pärast pisiperega kodus olemist tahavad tagasi tööle minna. Kursuse pikkus on 60 tundi. See projekt aitab uuesti sulanduda teiste hulka. Põhiteemad on suhtluspsühholoogia ja klienditeenindus.

Rohkem infot teemade kohta ja end saab kursusele kirja panna telefonil 5392 6773 või e-mailil miika@hot.ee. Registreeruda hiljemalt 28. märtsiks.

Mariika Kiivikas

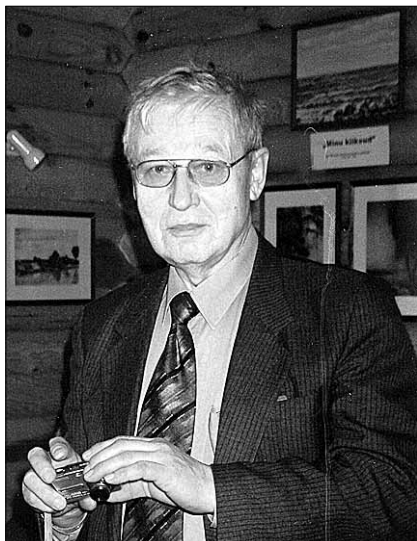
Taas joogatunnid

Kundalini jooga tasulised tunnid toimuvad Vana-Võidu võimlas esmaspäeviti algusega 19.30. Oodatud on nii oskajad kui algajad.

Täpsemat infot saab kodulehelt www.satnam.ee kirjutades õpetajale või helistades telefonil 518 8694.

Eha Kooser

EESTI VABARIIGI 90. AASTAPÄEVAL

● Vello Kütt, kelle tööd olid Valmas seintel. MARET LINA fotod

(1. lk. järg)

Vana-Võidus

Aastapäevaväiritused tipnesid vallavolikogu esimehe ja vallavanema piduliku vastuvõtuga Vana-Võidu mõisahoones kutsekeskkooli aulas, kuhu oli palutud mitusada Viiratsi valla heaks märkimisväärse panuse andnud inimest.

Tunnise kontserdi sisustasid valla taidlejad ning lasteaedade ja koolide õpilased. Uhkusega võib nentida, et kõik esinejad olid väga head selle sõna otsees tähenduses. Paljud kontserdikoolajad kinnitasid kui ühest suust, et nii head ja meeleolukat kontserti oma valla esinejatelt pole nad varem kuulnud ega näinud. Kõik palad lisasid pidupäevameeleolu ja süvendasid oma Eesti kodu tunnet.

Piduliku kontserdi järgselt paluti oma maja meistrite valmistatud palasid maitsma.

Õhtu järgnes tantsurütmides, kus muusikat tegi ansambel "Viiser". Pidulik päev lõppes kell 22 ilutulestikuga.

Maret Lina

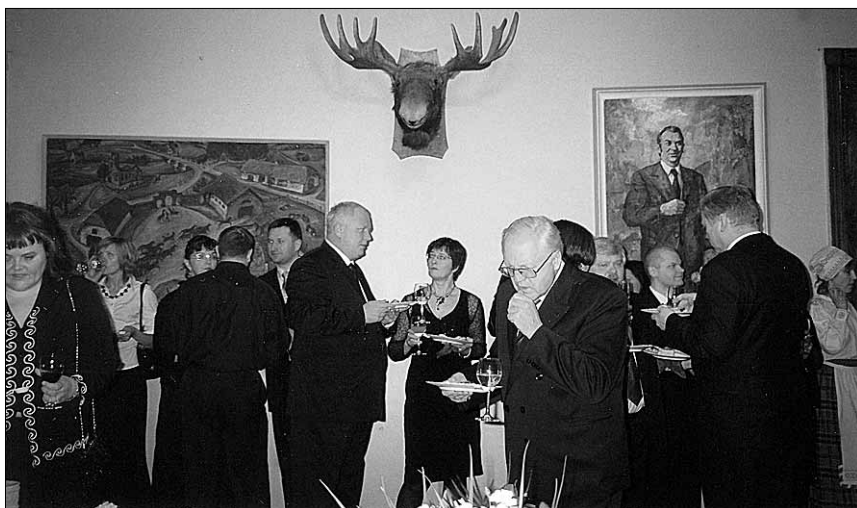
● Valma külamajas

ANNE SCHVEDE foto

● Pidulik valla õhtu Vana-Võidus. Esiplaanil on külalised Soomest.

● Hetk õhtu lõpuosast

● Lühidalt ●

Taaskasutuspunkt ootab

Paljudel inimestel jääb pärast suurt kevadkoristust üle riideese-meid ja majapidamistarbeid, mida endal enam vaja pole, kuid need on terved ja puhtad ning kõlbaksid veel kellegi majapidamisse. Ärge visake neid prügikasti, vaid tooge meile taaskasutuspunkti.

Enne toomist palun võtta ühendust telefonil 5392 6773.

Mariika Kiivikas

Mälumänguõhtu Uusnas

26. märtsil kell 19 toimub Uusna külamajas mälumänguõhtu, milles osalevad kuni viieliikmelised võistkonnad. Oodatakse rohket osavõttu!

Aastapäeva- pidustused Vana-Võidus

*Maa, kus elab minu issi –
isamaa on mulle see.
Keelt, mis räägib minu emme –
see on mulle emakeel.*

Vana-Võidu lasteaia kasvandike vabariigi aastapäeva pidustused kulmineerusid reedel, 22. veebruaril, kui lasteaia toimus aktus.

Lapsed kogunesid enda kätega valmistatud rahvariides nukkuude, rukkilillede ja suitsupääsukestega kaunistatud väikesesse saali. Aktus algas Eesti Vabariigi hümniga, mida kõik lapsed hoolsalt kaasa laulsid. Avasõnad ütles lasteaia juhataja Eha Pihlak, kes õnnitles kõiki Eesti sünnipäeva puhul. Lapsed oskasid anda õigeid vastuseid eesti rahvuslinnu, -lille, -kivi ja -kala kohta.

Lastele oli kõnelema palutud ajaloolane ja kirjanik, kes lastepäraselt selgitas, mis see ajalugu üldse on, missugused olid vanasti inimesed ja asjad, mis oli neil seljas ja millega tehti tööd. Kui lastel paluti külalisele esitada küsimusi, siis nendele ei tahtnudki lõppu tulla. Küsiti, kust tuli esimene inimene, kus ehitati esimene auto ja traktor, kas ufod on olemas, kuidas tekkis maaker ja jne. Lõpuks jõuti kokkuleppele, et edaspidi toimub veel üks kohtumine.

Nüüd oli esinemiskord laste käes. Selgeks olid saanud laulud ja luuletused Eestimaast, kodust ja kõige kallimatest – emast ja isast. Väikeste laste jaoks ongi Eesti eelkõige nagu üks suur-suur pesa, kus nad kõik kaitsud ja armastatud on. Nii on kujunenudki üheks nende lemmiklauluks Külli Murandi kirjutatud laul "Pesapuu".

Aktus lõppes kringlisöömise, sünnipäeva- ja teiste laste lemmiklauludega.

23. veebruaril oli meie vanema rühma lastel koos teiste koduvalla lasteaedade ja koolide lastega võimalus esineda Viiratsi vallavalitsuse ja vallavolikogu pidulikul vastuvõtul kutsekeskooli saalis. Ka seal esineti lauluga "Pesapuu".

Väikesed lapsed suurel laval ja saali täie inimeste ees – see oli nendele suur elamus, nii et mõnigi neist kohati suu sootuks kinni unustas! Lapsed ütlesid järgmisel päeval, et neile see esinemine väga meeldis, et nad ei kartnudki ja et selliseid esinemisi võiks veelgi olla.

Helju Meriste,
Vana-Võidu lasteaia õpetaja

• Laste pidustused •

• Printsessid ja printsid tulevad!

EHA PIHLAKU foto

Väikeste printsesside nädal

Naistepäevaeelne nädal on Vana-Võidu lasteaia alati tüdrukute nädal, seetõttu otsustasime sellest kujundada väikeste printsesside nädala.

Juba mitu päeva varem valmistas õpetaja Renate Mõttus suure kuulutuse, milles palus lastevanematel varuda litreid, pärle ja pitse – kõike, mis sädeleb. Õpetaja Marju Moor kirjutas uue versiooni muinasjutu "Printsess herne-teral" lavastamiseks. Rolle pidi jätkuma kõigile lastele. Näidendi sisu oli veidi kohandatud meie lasteaia tingimustele. Nimelt olid peategelasteks kaks printsessi ja kaks kuningapoega ning sinna juurde kuulus veel kuninglik perekond alates kuninglikust vanaisast ja vana-emast alates.

Näidendi proovid toimusid kogu nädala jooksul ja kõik lapsed said osa. Rääkisime, et ainult väline ilu ei tee inimest ilusaks. Inimese hingeilu võib aga kõigivõimas olla. Just selliseid printsesse hakkasid meie printsid otsima.

Nobenäppudest haldjate Galina Harimetsa ja Karin Kalmu juhendamisel valmis kuninglikku varakambri palju kauneid ehteid. Printsessid ja printsid valmistasid endale õpetaja abiga kullavärvilise krooni, mida kaunistati sädeleva pulbri ja litritega.

Neljapäeval oli iluhommik. Kuning-

lik juuksur Liisi Roslender võlus kõigile soengud tõeliste lokkidega, mis olid ehitatud pärilite, lillede ja klambritega. Ka noored printsid said uhke tuka.

Reedel oli maja tüdrukute imelistest kleitidest nagu roosamannavahtu täis. Saal oli muutunud uhkeks kuningakojaks. Ja nagu muinasjutus ette nähtud, oli madratsite vahele peidetud hernetera, mis ei lasknud tundlikel printsessidel magada.

Algas näidend. Kui ilusad, elevel ja suursugused olid meie lapsed ja tädid! On ju suurepärase end kordki elus printsessina tunda. Väikestel tüdrukutel ja poistel olid seljad uhkelt sirged ja lõuake üles tõstetud. Igast liigutusest õhkus väarikust.

Kui printsid olid oma printsessid leidnud, algas ball, mis läks sujuvalt üle kuninglikuks diskoks, kus iga peoline sai oma veel allesjäänud jõuvarud ära kulutada.

Peo tegi tõeliseks see, et väike printsess Geidy Salumäe sai kolme-aastaseks. Sel puhul oli tema vanaema teinud maailma kõige ilusama ja maitsvama tordi ning lapsevanem Madde Meremaa oli toonud igale väikesele printsessile punase tulbiõie.

Eha Pihlak,
lasteaia juhataja

EESTI KEEL ON ILUS KEEL

*Eesti keel on ilus keel.
Nii palju vaja on veel
teha kelle emakeel
sinult on päritud, Eesti...*

Nende Leelo Tungla luuleridadega avas Pille Sihver emakeelepäevale pühendatud ürituse. Eesti kirjakeele aluseks on võetud Põhja-Eestis räägitud sõnavara. Mujal Eestis on ju rahvas

suhelnud paljudes omakandi murretes. Meie kandis on ikka kõneldud mulgi murdes.

Tänassilma rahvamajja kuulajate mõnusse seltskonda oli külla kutsutud mulgi keele projektide juht Alli Laande. Ta kõneles armsalt, koduselt Mulgimaa tõelisest rikkusest mulgi keelest, õpetades juuresolijatele laulumänguga selgeks mõnedki sõnad. Ühtlasi tutvustas

ta mulgi keeles välja antud raamatuid ja Lillis Nava talus tehtud teatritükke. Võrreldi Viljandimaa külaelu siin- ja sealpool.

Maitsvas kohvilauaski jätkus mulgi teema toitude üle arutades.

Et emakeeles trükisõnas kirjandust suuremat ülevaadet saada, jalutati Tänassilma raamatukokku, kus anti lühitutvustus raamatute väljapanekule "Mu kallid eesti emakeel".

Aita Härm

Õnnitleme aprillikuu sünnipäevalapsi!

Erich Pöldur	Viiratsi alevik
Endel Mikk	Jõeküla
Alla Korvina	Viiratsi alevik
Enno Kukk	Vanavälja küla
Madli Püssa	Rebaste küla
Selma Orula	Viiratsi alevik
Stepan Derešivski	Mähma küla
Maria Jegorkina	Viiratsi alevik
Elmar Tsääro	Viiratsi alevik
Alida Hakman	Viiratsi alevik
Aleksandra Eomois	Vana-Võidu
Salme Murd	Ruudiküla
Leonid Tapp	Viiratsi alevik
Ella Larm	Vana-Võidu
Eimi Kanep	Viiratsi alevik
Laine-Heljo Leiaru	Välma küla
Hilja Võikar	Viiratsi alevik
Heinar Murdla	Viiratsi alevik
Eve Pitke	Viiratsi alevik
Olvi Palatu	Uusna küla
Toivo Taevo	Jõeküla
Maimu Siibak	Tänassilma küla
Leida Vanaus	Vasara küla
Malle Vallik	Viiratsi alevik
Raida Zökova	Tusti küla
Salme Kärmas	Mähma küla
Rein Ölluk	Viiratsi alevik
Eha-Rutt Kurm	Vana-Võidu
Helmi Luppe	Tänassilma küla
Anton Sild	Välma küla
Anastasia Hingla	Saareküla
Ida Lainas	Kibeküla
Niina Naaber	Viiratsi alevik
Niina Saar	Tusti küla
Ülo Maiste	Viiratsi alevik
Juhan Naar	Uusna küla
Riina Lattik	Viiratsi alevik
Endel Saksniit	Tusti küla

Sündisid

22. veebruaril Karl Martin Siigur
25. veebruaril Marion Haljasoks
27. veebruaril Martin Moora
5. märtsil Nora Mia Pai

Tüdrukute nädal Viiratsi lasteaias

3.—7. märtsini oli Viiratsi lasteaias tüdrukute nädal. Selle ootel oldi juba tükk aega, sest poiste nädalal veebruaris tegid poisid midagi põnevat, mida tüdrukute silmad nägema ei ulatunud. Tüdrukutel olid ka omad soovid ja unistused: keegi soovis sõita päris tõllaga, keegi jälle kohtuda tõelise printsessiga. Sooviti ka sõita välismaale päris kuninga-
galossi.

Tegelikkus jäi küll unistustest kaugele maha ja kahjuks tõi kevadekuu algus tõeliselt talvise ilma. Nii et plaanid said ümber mõeldud.

Esmaspäeval koristasid suuremad tüdrukud vallamaja tagant pargist ja lasteaia lähiumbrusest lume alt paistvat prahti. Tüdrukud olid nobedad. Igaüks tahtis olla kõige tublim ja nii kogunes mitu kotitait prahti.

Teisipäeval läks sõit prügiga Viljandi prügilasse, kus saadi teada, mis see prügi üldse on, ja ka seda, et edaspidi saab prahist mingi vajalik asi. Tüdrukud lubasid ka ise edaspidi hoolikamad olla ja vähem prahti tekitada.

Teisipäeva õhtupoolikul tegutseti rühmades teemal "Selline ma olen". Valmisid toredad joonistused, klepetööd ja meisterdused. Kodust kaasa toodud lemmiknukkudest sai lasteaia saali üles pandud kena näitus.

Kolmapäeval ootas tüdrukuid treener Urve Tamm Viljandi spordihoones

võimlemistundi. Õhtupoole täitis lasteaiamaja aga magus lõhn: tüdrukud tegid küpsiseid.

Neljapäeva hommikul olid tüdrukud eriti eelil, sest nüüd mindi Eve Noor-metsa stuudiosse tantsutundi. Seekord olid partneriteks hoopis õhkörnad suled. Tants teeb tüdrukud ilusaks ja graatsiliseks – nii arvasid tüdrukud ise. Lõpuks riietuti uhkelt ja igaüks võis ise endale tantsu välja mõelda. Õhtuks olid aga lasteaeda palutud tüdrukute emad naiselikus riietuses, et veidi pingelisest tööpäevast puhata ja mängida koos oma tütreaga. Emasid tuli peole tulnud nii palju, et saal kippus kitsaks jääma.

Õhtu lõpuks kröbistati koos küpsiseid — need olid tõesti hästi välja tulnud.

Reedene hommik üllatas paksu pehme lumevaibaga ning planeeritud metsamatk kukkus edasi paremate ilmade ootele. Korraldasime selle asemel lumesõja. Tüdrukud olid nobedamad ja said oma kindluse kiiremini valmis. Tüdrukute kindlustorni ehtis roosa ja poistel sinine õhupall. Vastase tornitipust tuli pall varastada ja katki torgata. Tüdrukud olid ka seekord nobedamad ja sinise õhupalli pauk tõi neile võidu.

Tüdrukutele endile meeldis sellel nädalal enim see õhtu, kus nad said koos emadega lasteaias mängida.

Elle Padjus,
Viiratsi lasteaia õpetaja

Poiste nädal Viiratsi lasteaias

Uus aasta algas rüblikutel poistenädala ettevalmistamisega. Poistenädal oli üks osa lasteaia ürituste sarjas, mis oli pühendatud Eesti Vabariigi 90. aastapäevale.

Sündmus sai alguse Kaitseliidu Sakala maleva esindajate lasteaeda tulekuga. Kõik said tutvuda relvadega. Seejärel sõitsid poisid kaitseliidu furgoonautoga Viiratsi vahel. Päeva lõpetuseks, kui teised läksid tuppa lõunale, võisid suuremad poisid süüa õues sõdurisuppi.

Järgmise päeva hommikul tegid poisid rühmas torti. Maiustused valmisid lasteaia sünnipäevaks. Sellel päeval suured poisid magada ei saanudki, sest pärast lõunat suundusid nad Männimäele bowlingut mängima.

Kolmapäeva hommikul tähistati lasteaia sünnipäeva ja magustoiduks said lapsed ära süüa iseendi tehtud tordid. Pärast magamist kogunesid kõik poisid

saali ja läks suureks müramiseks. Neljapäeval suundusid poisid matkale metsa, püüti ühiselt teha lõket Viljandi järve ääres ja grillida vahukomme. Ei seganud suurenev tuul ega lumesadu.

Õhtul koguneti jälle saali, seekord koos isadega. Sellest, mis saalis toimus, ei tea lasteaiatädid midagi, sest saalis olid vaid mehed, juhendajaks Kalmetu kooli huvijuht Reemet Ruubel. Poisid ütlesid kommentaariks, et neil oli äge.

Reede hommik algas poistel virgutusvõimlemisega ja pärastlõunal suundusid sügisesed kooliminejad Viljandi jäähalli uistama.

Laupäeval mindi koos peredega Pärnu veekeskusse. Bussisõidul tehti mälumängu, kõik osalejad said väikse üllatuse.

Kui poistelt küsisin, mis poiste nädalal kõige rohkem meeldis, siis öeldi, et meeldis kõik.

Dagmar Trumsi

Sisekaitseakadeemia kutsub õppima

2008. aasta suvel algab taas vastuvõtt Sisekaitseakadeemia Politseikolledži konstaabli erialale. Dokumente esitatakse ajavahemikul 25. juunist 3. juulini.

Kandideerija peab täitma politsei-
ankeedi ja lisama soovituskirja. Samuti peab kandidaat täitma akadeemia ankeetavalduse ja esitama selle koos nõutavate dokumentidega hiljemalt vas-

tuvõtu viimasel päeval. Läbi tuleb teha kehalised katsed, vaimsete ja isiksuse test ning kutsesobivuse vestlus.

Täpsem info tingimuste kohta või Lõuna Politseiprefektuuri kontaktisik Signe Anton (Riia t. 132, Tartu, tel. 730 8843, e-mail signe.anton@louna.pol.ee.

Juhan Aasna

MÄLESTAME

LIIDIA LEPPIK
Viiratsi

JÜRI KOHK
Valma

• Meenutused •

• Kevadkontsert Viiratsi koolis
KÜLLI SAADI foto

Viiratsi koolil tuleb peagi 15. aastapäev

• Külli Saat •

(Algus kahes eelmises “Kuukirjas”)

Esimeses koolihoones Lastekodu 2 sündis see, mida kogevad vähesed, ja seda polegi võimalik sõnastada. Asi polnud mitte selles, et maja oli väike ja puidust — asjad tolle aja kohta imekandavad ja uued. Meil tekkis, hoolimata vastulöökidest, ikkagi just see olemise ja töö rõõm, mida on vähestel kollektiividel, kus töötavad naised.

Rajasin sellise suhtlemisvormi nagu vestlusring: igal nädalal ja eriti pikalt veerandi lõpus. Istusime minu väikeses kabinetis, süütasin küünla ja palusin igaühel rääkida, mida ta on kogunud, mida tunneb. Esialgu oli see mõnele võõras, kuid ajapikku saime teada, mida keegi on teinud, soovinud ja kuidas probleemidest läbi tulnud. Seepärast ütlesimegi tihti, et see on kool, kus kõik tunnevad kõiki.

Samasugune efekt toimis ka laste puhul. Olime soovitanud alustada päeva vestlusringiga klassides ja igal esmaspäeval ühiskogunemisega fuajee vaibal. Me olime sõna otseses mõttes avatud: klasside ustel aknad, sageli ukседki lahti. Kogu kool laulis kaasa neljapäeviti laulutundides toimuvale, sest maja oli pisike ja puidust ning heli levis üle kogu hoone.

Meie koolis ei saanud hakkama need, kes tahtsid omaette nokitseda. Kooli abipersonal ja õpetajad ei saanudki nii väikesel territooriumil olla muud kui ühine kollektiiv ja kõik omamoodi pedagogid. Ühised sünnipäevad, kooli üritused, eesmärgid...

Raske aeg kaadri leidmisel kujunes ka paraku tänu koolimaja oma küttesüsteemile. Leida usaldusväärne inimene, kes suudaks öötundidel katlamajas istuda, mis maja kütmisest hoolimata ise soojaks ei läinud, oli pätkel omaette. Kõik katlakütjad, keda katse-eksimuse meetodil leidsin, olid väga toredad ja head inimesed, ainult häda oli selles, et mingil hetkel jooksin hoopis abikaasa ja isaga öösel katlamajja ja hakkasime ise kütma. Ühel hetkel jäigi katlakütjaks mu isa, kel olid kütjapaberid. Hiljem küll ühendati meid ühisesse soojavõrku ja mul jäi taas aega rohkem pedagoogikaga tegelda.

Kui ma üldse olen midagi olulist kooli loomises ja hilisemas tegevuses tagasi saanud, siis on see inimeste tundmaõppimine. See on minu isiklik teadmiste kullafond ja kui ükskord pensionile jään, võiksin kirjutada raamatu, sest siis olen koolijuhi rollist prii ja võin humoorikalt, kõrvalt ja kaugemalt kõigele vaadata. Ma lausa unistan sellest, sest tegelikult ei ole ma mingi korralik tabelite täitja ja arvestaja, vaid vaatleja, analüüsija, muutja ja katsetaja. Olen need 15 aastat suutnud pabereid täita, palka arvestada, eelarvet jälgida ja järjest enam seadusi ja ettekirjutusi täita ainult seetõttu, et kõik muu, inimestega seonduv, on põnev, ettearvamatu ja emotsioone andev. Kui tunnet enam pole, tuleks lahkuda.

III Koolimaja pole maja, on hoopis vaim

Maju ja hooneid võib remontida, hallata ja kujundada, aga tegelikult on koolile vaja hing sisse puhuda, et tekiks

oma kooli tunne, traditsioonid, eripära, kooli vaim ja sisemine kultuur.

Vanemate õpilastega oleks seda mõnes mõttes kergem teha — nad mõistavad teatud väärtusi ja oskavad ise ettepanekuid teha. Väiksed lapsed pigem tunnetavad, mis nende ümber toimub. Nende käitumine peegeldab, kas nad on koolis rahul, õnnelikud ja aktiivsed.

Lapsed peegeldavad ka ühiskonnas toimuvat ja muutuvad koos ajaga. Ometi on hea, kui olulised püsiväärtused nendeni tuuakse ning koolis kõik aduvad ühiselu norme ja suundumusi.

Algkooli eelis on see, et pisike inimene ei jää suure varju. Väiksed lapsed pole nii kriitilised ja protestivaimu täis. Nad on oma koolis ainukesed asjalised, kui kooli juhtkond ja õpetajad seda soosivad ja oluliseks peavad. Pole ka suurte halba eeskju ega küsiamist.

Seega oli meil algusest peale üks eesmärk — anda ka algklassiõpilastele palju võimalusi esineda ja korraldada, et selgitada, milleks keegi on võimeline. Lapse avamise kunst, tema märkamise olid väikse kooli märksõnad.

Igas lapses on peidus andekuse seemned, kuid nende avastamine ei käi lihtsalt. Suutsime kiiresti tabada, et mõnigi rabeldis suudab näidendis kandvat rolli täita, mõni unustaja puhub imeilusasti flööti, mõni kolmemees on hoolas õpetaja abi või koristaja jne. Erilist rõhku panime laulukonkurssidele, kus võisid kõik õpilased, olenemata viisipidamise tasemest, osaleda. Püsivalt eksponeerisime laste joonistusi. Igal esmaspäeval laulsime koos ja aeg-ajalt tegid õpilased teistele ettekandeid. Eriti huvitavaks kujunesid jõulueelsed advendihommikud klasside esinemiste kaupa.

Ühised vestlused, kogunemised ja arutelud täiendasid õppetööd.

(Järgneb)

Küsimustele vastab Aasta Tegija Annika Lond

Kui kaua olete Viiratsi vallaga seotud?

“Sugulaste kaudu eluaeg. Ise 1992. aastast.”

Millised on teie harrastused?

“Eriti reisimine, lugemine. Põhiliselt ilukirjandus.”

Kas need hobid on ka praegust elukutset mõjutanud?

“Kindlasti on.”

Kelleks te lapsepõlves tahtsite saada?

“Astronautiks.”

Kus õppisite õpetajaks?

“Mõnda aega Tartu Ülikoolis, lõpetasin aga Tallinna Pedagoogilise Ülikooli. Hiljem õppisin kaugõppes inglise keelt.”

Kui kaua olete Kalmetu koolis õpetanud?

“16 aastat. See on mu esimene töökoht.”

Mis viis teid Comeniuse projekti juurde?

“Meid kutsusid projektiga ühinema Soome Juankoski kooli õpetajad. Kuna projekt oli inglise keeles, võtsin juhtimise enda peale. Ahvatles reisimise võimalus.”

Milllega pälvisite mõni aasta tagasi Aasta Õpetaja tiitli?

“Ma arvan, et aktiivsuse eest ja tahtmisega teha õpilastele tund võimalikult huvitavaks.”

Kas Viiratsi vallas on hea elada?

“Ma ise siin ei ela, aga mul on siin suvemaja. Ma arvan, et on küll. Siin on hea ühistransport, toimub üritusi ja mõeldakse noortele.”

Millist teatrietendust nägite viimati?

“See oli “Eesti asi”, võrratu etendus. Soovitan teistelegi.”

Kuidas puhkate?

“Puhkan sõprade ja pere seltsis, reisis- des ja raamatuid lugedes.”

Küsitlenud **Rauno Pettai**

VIIRATSI KIRIKUS

Elu Sõna koguduse lastekirik on igal pühapäeval kell 12–13-aastastele poistele ja tüdrukutele ning jumalateenistused igal pühapäeval kell 17. Iga kuu viimasel pühapäeval on jumalateenistus armulauaga.

Järgmine noorteüritus “Kitsas Tee” toimub 11. aprillil kell 18. Laupäeval, 12. aprillil on külas Daniel Klimm Sak-samaalt, täpsem info kodulehelt.

Enno Rebane

TEADE

6. aprillil kell 14 toimub Tännassilma rahvamajas Vanavälja küla koosolek, et avaldada umbusaldust külavanemale.

• Talv pakkus lumememmerõmu napilt.

EHA PIHLAKU foto

Pika karbi mäng

“Kasvataja, kas sa mängid minuga seda pika karbi mängu?” küsis Aliise mind varrukast sikutades. “No ikka mängin, kes siis Aliast mängida ei tahaks!” Mitmeid kordi parandatud, kuid sellest hoolimata koost lagunema kippuv karp käes, leiame Aliisega, et meie endi laua taha mahutamisega on kitsas käes — tüdruku vaikne küsimus on mänguseltsiliste tähelepanu äratanud.

Kaardid on peagi jagatud ja see, kuidas neid keegi hoiab, sunnib mind muhelust vägisi varjama, sest pooled mu väikesed hasartmänguharrastajad ei taipagi, et kõrvalistuja tema kaardilt pildi ära näeb.

Et kõik tahavad esimene küsija olla, tuleb taas appi võtta vana hea liisusalm. Niisiis alustab oma kaarti piiludes nelja-aastane Gedy: “See on siukene asi, mida löödakse!” Vastuseks pakutakse vaipa, keppi, koera, käsi, pauku... Gedy raputab pead. Piilun salaja kaarti ta pihus ja küsin: “Kas seda asja kuskil mujal ka vaja on?” — “Jaa, see on muidu pükste peal!” vastab tüdruk ja vaatab ootavalt teistele otsa. Nüüd pakutakse rihma küll.

Jätkab Johanna: “See on selline asi, mis on valge!” Läbisegi pakutakse lund, lina, valget värvi. Johanna raputab pead ja lisab: “Seda söödakse!” — “Jäätis!” hüütakse ühel meelel. “Ei! raputab Johanna pead, “see on kõva ja see pannakse koerale suhu!” Pikapeale taipab Marett pakkuda konti, mis on ka õige vastus.

Marett jätkabki: “See on niisugune asi, et kui tädi läheb linna peale, siis ta teeb selle ilusaks!” — “Silmalaud,” tor- kab Pirgit kohe vastuseks, aga Marett raputab pead. “Käekott, seelik, kleit,” tulistab Johannes vahele. “Ei, ta värvib selle asja ära, noh,” ütleb Marett. “Huu- lepulk,” teab Johannes uuesti, aga Pirgit lisab võidukalt: “Suuhuuled!” — “Jah,” ütleb Marett oma kaarti Pirgitile andes ja lisab Johannesele lohutavalt: “Vaata, kui sa tüdruk oleksid, siis sa saaksid minu paremini aru!” ja viskab oma raske patsi rajateelikuks üle õla seljale.

“See on selline asi, et laps istub emme kõhu all,” on küsimine ometi Aliiseni jõudnud. “Emme kõhu all!” lökerdab Sander selle peale naerda. “Kas emme on lapse peal magama jäänud või?” — “Minu emmel on tita kõhu sees,” teab Paul. “Kas titaga emme või?” — “Ei, sa ei saa aru, see on loom niisugune.” —

“Loom!” tundub lugu Sanderile ikka veel naljakas. “Ah, ma tean, see on kanguru!” taipab taas Johannes ja teenib endale nii kaardi kui ka küsimisõiguse.

Tema oskab oma küsimuse teisiti sõnastada: “See on igal inimesel käe küljes.” — “Käekott, kilekott, lilled, laps, kelk, nõör, koer,” kõlavad vastuseks, aga ühegagi pole Johannes nõus. Rahulolevalt paneb ta oma kaardi keset lauda ja ütleb laua taga istujatele ükshaaval otsa vaadates: “Näpud!”

Nüüd on Pauli kord, kuigi Sander mu süles kibeleb ise küsima. Kulm kipras, piilub poiss oma kaarti ja alustab: “See on üks asi, mida süüakse!” — “Oh, kes siis ei tea, mida süüa võib! Igasuguseid asju ju: õuna, suppi, kanakoiba, leiba, rosinaid, kommi ja siis veel kommi ja jäätist ja nätsu, kui see kõhtu läheb ja krõpsu ja...” Aga Paul raputab pead. Küsin isegi hämmeldunult vahele, et mis värvi see söödav asi siis on. “No see on natuke seda väli, mis meie nägu on ja siis on natuke pluuni ka,” piidleb Paul kõiki meid üks- haaval ning oma kaarti veel ja lisab lõpuks: “Ja ta on keskel pooleks kal!” Mina küll ei taipu, aga Pirgitil on selle viimase selgitusega õige vastus käes: “Hamburger!” ja teenib endale lisakaardi.

Nüüd on meie kord koos Sanderiga. Aga naerukajakal on korraga julgus koos sõnadega otsas ja ta pistab pea mulle põue. Näitan talle pildilt jõuluvana pika mantlit ja soistan põnnile küsimuse kõrva. Poiss sosistabki: “See pannakse selga.” — “Seljakott,” teab Johannes kohe. “Aga vat ei ole,” naerab Sander. Pakutakse dressikat, isegi lipsu, särki, jopet. Kui nüüd vahele ütlen, et see on ikka jopest palju pikem, pakutakse kasukat. Lõpuks ikka saame õige vastuse tänu lisavihjetele kätte. Sander on kole uhke, et nii kaua aega otsiti tema küsimusele vastust.

Pirgit, ninatark, võib nüüd omakorda küsimuse esitada: “On selline asi, mis koristab tubasid.” Teadagi, et see on tolmuimeja! Pirgit ei nõustu. Pakutakse veel harja, tolmulappi, kraanikaussi, põrandapesu-noh-seda-nuustikut-eimoppi. Pirgit ei nõustu. Kui keegi enam midagi lisada ei oska, paneb tüdruk oma pildi lauale ja ütleb: “Ema!”

Ja ring hakkab otsast peale.

“Seda vaadatakse!” — “Nokkel,” ütleb kolmeaastane Norah. Tõsi, pild oli see, üks elupilt. Aga millega ja kuidas seda keegi vaatab, valib igaüks ise.

Üles kirjutanud **Mari Karilaid**